

Årsrapport 2022 Unga Experter, Uppsala

Av Ella Furenborn,
samordnare för gruppen.

www.ungaexperter.se

Vad är Unga Experter?

Ungdomar och sjukvården hjälps åt för att göra den bättre. Gruppen "Unga Experter" finns för att barn och unga ska få komma till tals och för att de är de bästa experterna på vad de tycker om sin vård. Gruppen kan liknas vid ett elevråd. Det är ungdomarna själva som driver gruppen med stöd av Barnombudet i Uppsala län. Vi samarbetar med Barnsjukhuset i Uppsala och får ett bidrag från sjukhusets barnfond.

Möten

Viktigast för medlemmarna är att ses. Tillsammans har vi det trevligt och kommer på smarta saker för vården för att vara ung med en sjukdom. När vi ses försöker vi alltid fika eller äta ihop. Under 2022 hade vi sju riktiga möten. Vi sågs i Barnombudets kontor, på Akademiska sjukhuset, i Sundsvall och en gång digitalt över Teams. Det var ett lyft att kunna ses fysiskt efter pandemin! Totalt har sju ungdomar deltagit i mötena, samt Martin Price från Barnombudet.

Vid ett par av mötena hade vi inga gäster, utan diskuterade pågående ärenden och hur vi vill ta dessa vidare, samt nya förslag på ärenden.

Annars är det vanligt att vi blir inbjudna av andra för att hjälpa till. Vid ett möte fick vi besök av Socialstyrelsen som ville höra hur ungdomar ser på val av vårdcentral. I april var vi inbjudna till Akademiska sjukhuset som gjorde en workshop med oss för att ta reda på vad som är en bra patientupplevelse för unga. Alltså förbättringar i den icke-kliniska delen av vården. Det kan röra sig om allt från bemötande till parkeringsplatser och pingisbord. Vi valde ut och diskuterade de delar av vården som är allra viktigast för att tiden på sjukhuset ska bli så bra som möjligt. De fem saker som prioriterades av oss var fler lättillgängliga parkeringsplatser, finare och trevligare inomhusmiljöer, att underlätta att hitta på sjukhuset, att jobba mot bättre e-tjänster samt att hitta någon typ av ersättning till de nu borttagna kassorna vid entrén till barnsjukhuset.

Det digitala mötet vi hade var med Region Stockholms kulturförvaltning. De jobbade med att göra miljön i ambulanser mindre stressiga för barn och unga. Vi var inbjudna av en projektledare för arbetet.

I september var vi med på arrangemanget "Kultur vid Ekoln" där vi var en av flera nummer som berättade om vad Unga Experter är och vad vi gör.

I oktober åkte vi till Sundsvall för att hjälpa deras barnklinik att starta ett ungdomsråd. Vi åkte tåg och bodde på hotell. Vi kom med olika idéer för hur deras råd kan utformas, tillsammans med de unga och vuxna som ska ingå i samt ha ansvar för rådet där.

Ibland gör vi studiebesök, som i november då vi var hos ambulansen på Akademiska sjukhuset. De berättade om verksamheten och gav oss en rundtur på stationen. Dessutom fick vi se hur det ser ut i en ambulans med alla dess funktioner.

Ärenden

Unga Experter har ärenden som vi jobbar med under längre och kortare tid. På mötena diskuterar vi pågående ärenden och nya tas upp. Ärenden kan variera i omfattning och kan kretsa kring vad som helst gällande ungas upplevelser i vården. Även processen för hur ett ärende tas hand om ser olika ut från fall till fall. Ibland kommer vi själva på sånt vi vill påverka, men oftast blir vi tillfrågade.

Tidigt 2022 gjorde vi ett utskick till landets alla barn- och ungdomskliniker med uppmaning att bilda ett ungt patientråd. Vi gjorde det i samarbete med barnläkarföreningens sektion för ungdomsmedicin.

Under våren var den digitala journalen via 1177 ett viktigt ärende. En uppfattning som rådets medlemmar har är att journalen ofta är krånglig och svår att ta del av i åldern 13-16. Detta diskuterades på egna möten och på workshop med sjukhuset. Redan hösten 2021 arbetade vi med frågan för att vi gav synpunkter på en enkät om journalen som gjordes av Josefin Hagström på universitetet. När studien var klar våren 2022 fick vi läsa och kommentera den. Vi tyckte att resultaten stämmer bra överens med våra egna erfarenheter. Vi var också med på ett möte som hölls av Svensk Förening för Ungdomsmedicin, där journalen och hur den kan anpassas och förbättras diskuterades. Syftet med mötet var att samla ihop och diskutera olika synpunkter på den digitala journalen inför de hearings som Inera höll under slutet av mars.

Unga Experter har även bidragit med idéer och synpunkter på hur man kan göra väntrummen på akuten roligare och tryggare. Detta efter att en idé kommit in till avdelningen via sjukhusets forum för nya idéer, "Idékraft". Rådet bidrog med många förslag och väntar på återkoppling om eventuella resultat.

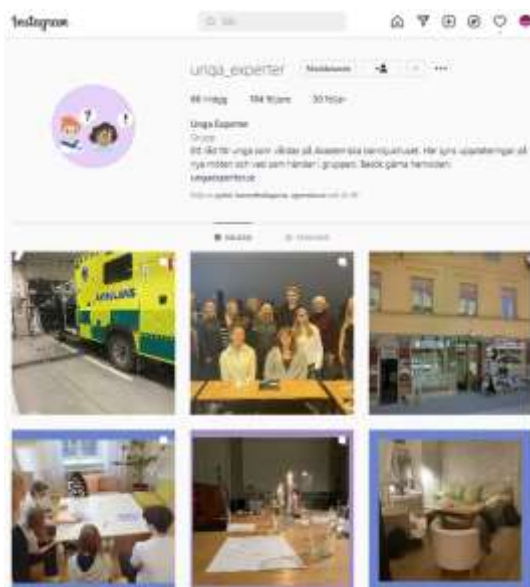
Som nämndes ovan samarbetade vi med Region Stockholms kulturförvaltning i en förstudie om konst i ambulanser. Hur kan stressen för en patient minska av att konst används i ambulansens miljö? Förslag var bland annat konst i taket, att kunna byta färg på ljuset eller att kunna ha detaljer med ett "roligare" utseende än resten av ambulansen.

Under våren har vi också bestämt att vi vill hjälpa till med ett liknande ungdomsråd för BUP: Vi är i kontakt med en ung patient på BUP och har sökt chefen för BUP några gånger. Vi vill ha ett möte tillsammans.

Media

Under 2022 har Unga Experter främst syns på Instagramkontot Unga Experter, med knappt 200 följare. Där lägger vi upp bilder från möten och information om pågående ärenden. Vi hoppas genom Instagram nå ungdomar hur det är att vara med i Unga Experter.

Vi har också hemsidan ungaexperter.se som under 2022 hade drygt 1200 besökare. Där lägger vi upp anteckningar efter möten, vilket blir mer utförlig information. Dessutom finns fliken "Ärenden" på hemsidan där tidigare och pågående ärenden listas. Där ges en kort beskrivning av varje ärende och kategoriseras efter guld, silver och brons. Det visar hur långt rådet har kommit med respektive ärende. De markerade med guld är slutförda, silver innebär att ärendet arbetas med och de med brons har tagits upp i gruppen men ännu inte påbörjats. På hemsidan finns även kontaktuppgifter.

Vad händer 2023?

Efter pandemi och annat under flera år vill vi verkligen få igång det nära samarbetet med barnsjukhuset igen. De har anställt en verksamhetsutvecklare som vi nu ska ha möte med i januari 2023. Vi vill återigen bli en nära partner till barnsjukhuset och barnsjukvården på hela sjukhuset. På senare år har vi varit mer iblandade i nationella frågor, som är kul, men det är ändå här i Uppsala som vi främst vill se resultat.

Rekrytering av medlemmar är ytterligare ett område vi vill fokusera mer på under 2023. Det har länge varit svårt, men vi måste kämpa vidare. Vi behöver hjälp av de som arbetar på sjukhuset att berätta för andra unga om gruppen. Det är så alla i gruppen har blivit rekryterade. Utöver det kan vi hjälpas åt att sätta upp affischer, och synas på väntrumstv och vara med i olika typer av media.

Vi vill också fortsätta att gå på studiebesök någon eller några gånger om året. Förutom att de kan vara väldigt givande och intressant så är det en rolig aktivitet för gruppen. Att hålla mötena intressanta och roliga är viktigt och studiebesök kan vara ett bra sätt att uppnå detta.